

Belgelerle Türk Turizm Tarihi / Turizm Tarihi Çalışmalarında Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi ve Önemi

Tourism History with Documents / Ministry of Foreign Affairs Turkish Diplomatic Archive and Its Importance in Tourism History Studies

Ümit Baki ERDEM

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Danişmendliler Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Anahtar sözcükler:

Turizm tarihi, kaynak, Dışişleri Bakanlığı, Türk Diplomatik Arşivi.

Key words:

Tourism history, resource, Ministry of Foreign Affairs, Turkish Diplomatic Archives.

ÖZ

Tarihin diğer alanlarında olduğu gibi turizm tarihi alanında da arşivler araştırmacılar için öncelikli başvuru alanı olmuştur. Bugün Devlet Arşivleri Başkanlığı bünyesinde hizmet veren Osmanlı ve Cumhuriyet arşivleri turizm tarihi araştırmalarında öncelikle başvurulanan arşivlerdir. Bu arşivlerin yanında bir kısım evrakı kısa süre önce Devlet Arşivlerine devredilen Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi belgeleri de turizm tarihi araştırmacıları için kayda değer bilgileri içermektedir. Bu çalışmada catalog.devletarsivleri.gov.tr adresinden dijital görüntülerine erişilen Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşiv belgeleri turizm tarihi açısından incelenmiş, belgelerin turizm tarihi araştırmaları için kaynak değeri gösterilmeye çalışılmıştır.

ABSTRACT

As in other fields of history, archives have been the main reference area for researchers in the field of tourism history. Today, the Ottoman and Republican Archives, which are under the presidency of the State Archives, are the main archives used in tourism history research. In addition to these archives, the documents of the Turkish Diplomatic Archives of the Ministry of Foreign Affairs, some of which have recently been transferred to the State Archives, also contain valuable information for tourism history researchers. In this study, the documents of the Turkish Diplomatic Archives of the Ministry of Foreign Affairs, the digital images of which can be accessed at catalog.devletarsivleri.gov.tr, have been examined in terms of tourism history and an attempt has been made to show their resource value for tourism history research.

GİRİŞ

Devlet Arşivleri Başkanlığı, bünyesinde bulundurduğu Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi evrakı ile turizm tarihi araştırmacılarının öncelikli başvuru merkezidir. Bu iki ana arşivin yanında 2022 yılının Ekim ayından sonra Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi belgeleri Devlet Arşivlerine devredilmeye başlamıştır. Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Arşiv Genel Müdürlüğü web sitesinden alınan bilgilerde 1919-1958 yılları arasında 48 ülke ile Köstence Başkonsolosluluğuna ait 739.161 sayfa belge Devlet Arşivleri'ne devredildiği görülmektedir. Aynı kaynakta Dışişleri arşiv belgelerinin peyderpey Devlet Arşivleri Başkanlığı'na devredileceği ve Başkanlık tarafından sunulan Belge Tarama

Sistemi (BETSİS) üzerinden yayınlanacağı ifade edilmektedir¹. Bu durum bugün "Ülkeler" kataloğu adı altında uzaktan erişime açılan belgelerin katalog ve sayılarının zaman içerisinde artacağını göstermektedir. Bu husus turizm tarihine kaynak olabilecek belge sayısının artabileceği anlamına gelmektedir. Bu çalışmada bugüne kadar catalog.devletarsivleri.gov.tr adresi üzerinden erişime açılmış olan, Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Arşiv Belgeleri içinde önemli görülüp seçilen turizm tarihi araştırmacılarının meraklarını celp edebilecek belgelerin tanıtılması amaçlanmaktadır.

¹ <https://diad.mfa.gov.tr/default.tr.mfa> (Erişim: 15.04.2025).

Turizm Tarihine Kaynak Olarak Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi

Türk Diplomatik Arşivi Osmanlı Devri Hariciye Nezâretinin bir devamı olarak bugün Dışişleri Bakanlığı bünyesinde toplanan arşivi temsil eder. Diplomatik arşivin uluslararası ilişkiler, uluslararası hukuk, diplomasi ve Türk siyasi tarihi açısından önemi büyüktür. Yaklaşık 65 milyon belgeyi bünyesinde bulunduran arşivin en eski belgeleri 1919 yılına aittir (Özcoşkun 2018). Bu yıldan önceki dışişlerine ait doküman Başkanlık Osmanlı Arşivi'nde Hariciye Nezâreti fonundadır (Rehber 2017). Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Bâb-ı Âli bünyesinde Hazine-i Evrak Nezâreti kurulmuştur. Bu nezaretin uhdesinde Hariciye evrakı müstakil olarak muhafaza edilmeye başlanmıştır. Birinci Dünya Savaşı yıllarında merkez ve Hariciye Arşivi birleştirilmeye çalışılsa da bu, başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Sadarete bağlı Hazine-i Evrakın 1 Mart 1923'te TBMM'ye bağlı Mahzen-i Evrak Mümeyyizliğine bağlanmasıyla Osmanlı Hariciye evrakı Hariciye Vekâletine devredilmiştir (Erdoğan 2022).

Türk Diplomatik Arşivi ilk bakışta turizm tarihi ile doğrudan alakalı görünmemektedir. Bununla birlikte belgelerin içeriği dikkatli bir biçimde incelendiğinde Türk Dışişlerinde çalışan diplomat, elçi, konsolos vs. görevlilerin turizm konusuna duyarsız kalmadığı gerçeği ile karşılaşmaktadır. Bilhassa Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyeti ülkeye turist çekme politikası gütmüş ve modern Türkiye'nin bu alanda tanıtımına büyük önem atfetmiştir (Hanılçe, Erdem 2022). Bu siyasete uygun olarak Türkiye'nin Cenova Konsolosu Haşim Nahit Erbil Türkiye ve Türk turizmi hakkında İtalyan Azzurra gazetesine bir makale yazdırmıştır. Konsolos, bu gazetede 29 Mart 1929'da yayınlattığı makalenin bir nüshasını yollamış ve Hariciye Vekâletine bilgi vermiştir (TDA, 541, 44115, 208928, 8).

Bugün Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu olarak bilinen 1923'te kurulduğu isimle Türk Seyyahin Cemiyeti Cumhuriyet'in ilk yıllarında bir kamu kuruluşu gibi turizm ve kültür alanında birçok faydalı işe imza atmıştır. Buna dair bir kanıt Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi'nde bulunmaktadır. 18 Eylül 1930 tarihli Türkiye Cumhu-

riyeti Budapeşte Elçiliği tarafından bugünkü Dışişleri Bakanlığı'nın karşılığı olarak o dönem kullanılan adıyla Hariciye Vekâletine sunulan belgede Macaristan'da Budapeşte Turist Cemiyetleri İttihadı ve Peşte Şehremaneti tarafından gerçekleşen davet üzerine Türkiye Turing Kulübü Reisi ve Kocaeli Milletvekili Reşit Saffet Bey davete katılmıştır. Reşit Saffet Bey konuşmasında Macar turistleri yaz mevsiminde Türkiye'ye davet ederek tatillerini Boğaziçi, Adalar ve Yalova'da geçirebileceklerini ifade etmiştir. Bu toplantıda Türkiye'den de Macaristan kaplıcalarını görmek amacıyla doktorlardan ve basın temsilcilerinden oluşan bir heyetin iki haftalık Macaristan seyahati planlandığı görülmektedir (TDA, 556, 44650, 214596, 47).

Elçiler ve konsoloslar Türkiye'nin turizm menfaatlerini korumak, gözetmek ve bulundukları ülkede Türkiye aleyhine çıkan yayınlardan Dışişlerini haberdar etmek misyonunu fazlasıyla yerine getirmişlerdir. Hollanda Lahey Büyükelçiliğinin 20.12.1934 tarihli bir yazısı Hollanda Seyahat Şirketi tarafından çıkarılan Reizen en Trukken gazetesinde Türkiye'nin turizm menfaatlerine karşı olan bir makaleyle ilgilidir. Daimi Maslahatgüzar Nuri Bey bu yazının tezkip edilmesi için Turing Kulübünün yardımı ile aynı gazetede bir makale yayınlanmasını istemektedir (TDA, 506, 42714, 19332, 226).

Arşiv yazışmalarından öğrenilebildiği kadarıyla Türk Dışişleri görevlilerinin turizm maddesi hususunda Ankara'yı bilgilendirmelerinin yanında Türkiye Dışişleri Bakanlığı da yurtdışı temsilciliklerinden turizm meselesini ilgilendiren konularda bilgi talep etmektedir. Buna dair bir örnek 3 Temmuz 1939'da İngiltere Londra Büyükelçiliği'ne yazılan yazıda görülmektedir. İlgili yazıda Türk Dışişleri merkezi Londra'da bulunan Hellenic Travellers Club hakkında büyükelçilikten bilgi istemektedir (TDA, 534, 37358, 150137,4).

Türkiye'nin Norveç Oslo elçiliğinden gönderilen bir belgede Norveç'in turizm gelirlerinden, Norveçlilerin ülkelerinde turizmin gelişmesi için aldıkları önlemlerden bahsedilmektedir. 25 Nisan 1949 tarihli yazıda Norveç'in 1938, 1939, 1947 ve 1948 senelerine ait döviz cinsinden turizm geliri gösterilerek 1948 yılında Norveç'in turizm gelirinin en büyük altıncı ihracat gelir kalemi ol-

duğu ifade edilmiştir. Türkiye'nin Oslo elçisi Süreyya Anderiman'ın ifadesine göre İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra turizm bir "sosyal faaliyet" halini almıştır. Evvelce zenginlere mahsus olan turistik seyahatler artık geniş halk tabakaları tarafından da yapılmaktadır. Anderiman Norveç'in temiz, konforlu, kaliteli, ucuz lokanta ve oteller kurmakta olduğunu rapor ederek bir anlamda Türkiye'nin turizm alanında yapması gereken işleri ifade etmektedir (TDA, 561, 222893, 216707, 25).

Yurt dışındaki Türk resmî temsilcilikleri yalnız Türkiye'yi ilgilendiren turizm konularında değil görevli oldukları ülkelerin diğer ülkelerle olan turizm sektörüyle ilgili münasebetleri hakkında da çalışma yapmışlardır. 28 Kasım 1952 tarihli İsviçre Ticaret Müşaviri imzalı belgede İsviçre-Almanya turizm ilişkileri konu edilmiştir. İlgili yazıda her iki ülkenin özellikle kış turizmi konusunda birbirleri ile yaptıkları kolaylaştırıcı düzenlemeler Türk Dışişleri'ne bildirilmiştir (TDA, 540, 44635, 214377, 6).

Turizm meselesi sadece Avrupa elçiliklerinin üzerinde durduğu bir mesele değildir. Belgelerde görüldüğü üzere Türkiye'nin Beyrut Başşehbenderi Abdülgani Sünni Bey 15 Ağustos 1925 tarihinde el-Ahrrar gazetesinde çıkan bir haberi tercüme edip bir üst yazı ile Hariciye Vekâleti'ne göndermiştir. Gönderilen üst yazıda "Lübnan ile başlıca rakip olacak yerimiz İstanbul'dur" diyerek yazı hakkında Şehremaneti'nin bilgilendirilmesini istemiştir. "Yazlama ve Sanayi'nin İnkişafı" başlıklı yazıda Mısır, Suriye, Filistin ve Lübnan'ın turizmi geliştirmek için ortak bir şirket kurduklarını, sinematograf² ile ülkelerinin doğal güzelliklerini, tarihini, yazlık mekânlarını otellerini ve gelişmişlik düzeyini anlatan filmler çekeceklerini ve şirketin bir beyanname vasıtasıyla bunu kamuoyuna aktaracağı ifade edilmiştir Çeviri yazıda yazlık bölge belediye başkanları ile otel sahiplerinin bu şirkete sahip çıkması gerektiği ifade edilmektedir. Abdülgani Bey'in Dışişlerine sevk ettiği belgenin Şehremaneti'ne de gönderildiği görülmektedir. Belgenin Latin harfleri ile çevirisi yazının sonunda verilmiştir (TDA, 554, 7897, 50292).

Beyrut Baş Şehbenderi Abdülgani Bey 15 Ağustos 1925 tarihli bu yazısından sonra 22 Şubat 1927'de Türkiye'ye, özellikle İstanbul'a, turist çekmek için neler yapılması gerektiğine dair bir rapor hazırlamıştır. Kendi ifadesi ile turizm meselesi "memleketimizin inkişaf ve iktisadî ve umrânîsi nokta-i nazarından pek mühimdir" (TDA, 554, 7897, 50286, 1).

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivinde devletlerarası diplomatik seyahatlerin uluslararası ilişkiler bakımından önem taşıdığına dair belgelere de rastlanmaktadır. 24 Haziran 1927 tarihinde Türkiye'nin İtalya'da Roma Büyükelçisi Suat Bey'in Hariciye Nâzırı Tevfik Rüştü Aras'a hitaben yazdığı belgeye göre İstanbul ve Ankara'ya giden bir İtalyan heyetinin gördüğü hüsni kabul İtalyan gazetelerinde neşredilmiştir. Gazeteler bu ziyaretin Türk-İtalyan dostluğunun bir ifadesi olduğu, Başvekil İsmet Paşa'nın kabulü ile Hariciye Nazırı Tevfik Rüştü Aras'ın verdiği akşam yemeği ziyafetinin "iki milletin dostluğunu takviyeye hadim" bulunduğu başlıklarını atmışlardır. Suat Bey, İtalyan heyetin İstanbul'da karşılaştığı misafirperverlikten ötürü duyulan minnetin gazete sütunlarına yansıdığını yazmıştır (TDA, 541, 44107, 209131, 57).

Türk diplomatları bulundukları ülkeden Türkiye'yi ziyaret etmek isteyen turistlere vize ve pasaport işlemleri uygulamışlardır. 10 Ocak 1929'da New York'tan American Express Company Şirketi'ne ait kuruvaziyer gemisiyle seyahat planlayan 24 kişilik turist kafilesine New York Başşeh-

² Sinematograf, hareketli bir görüntünün bir yüzeye yansıtılarak, kaydedilmesine yarayan, etimolojik olarak bugünkü sinema kelimesinin kökenini oluşturan bir kelimedir. Bkz. <https://www.youtube.com/watch?v=A5DxU4vYYkI&list=PL0gMcF5aNGrOp7LDvUowePTrW2cM9CK-G> (Erişim Tarihi: 15.04.2025). Sinematograf Fransız Louis ve Auguste kardeşler tarafından, kendilerinden önce icat edilen bazı cihazlardan yararlanarak geliştirilmiş, kardeşler çektikleri görüntüleri ilk kez 28 Aralık 1895'te Paris'te halka açık olarak göstermişlerdir. Meltem Günden Öktem, *Sinematograf'tan Video'ya Türkiye'de Sinema Deneyimi ve Türk Edebiyatındaki Yansımaları*, (Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2010), 29.

benderi Münir Süreyya Bey tarafından müşterek vize verilerek pasaportları mühürlenmiştir. Yolcu listeleri ilişik yazı ile birlikte Hariciye Vekâleti'ne arz edilmiştir (TDA, 502, 22188, 97400, 31).

SONUÇ

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi özü itibarıyla daha çok siyasi ve uluslararası tarihi ilgilendiren bir çalışma arşividir. Bununla birlikte dikkatlice incelendiğinde turizm tarihi dahil tarihin birçok alanını ilgilendiren çok sayıda belgeye de sahiptir. İlgili arşiv örnek belgelerde görüleceği üzere sadece Türk turizm tarihini değil ilişkili olduğu ülkelerin turizm tarihini de ilgilendirmektedir. Bu açıdan araştırmacılara zengin malzeme sunmaktadır ve uluslararası bir nitelik taşımaktadır. Çalışmada sadece katalog.devletarsivleri.gov.tr adresi üzerinden erişilebilen diplomatik arşiv kaynakları üzerinden birkaç örnekle değerlendirme yapılmıştır. Bu örnekler çoğaltılabilir. Büyük Britanya'da basılmış Turistlere Çin'i tanıtmak için hazırlanan bir haritalı rehber, Milli Mücadele yıllarında Batum'dan Anadolu'ya seyahat edecekler için vize işlemleri, Almanya basınında Türk turizmi hakkında çıkan haberler, Amerikalı turistlerin vize işlemleri, asker, diplomat ve sivil kişilere ait çok sayıda pasaport işlemlerine ait belgeler bu örneklerden bazılarıdır. Arşivde gerek basit arama kısmından kelime şeklinde arama ile gerekse detaylı arama kısmından ülke isimleri içindeki dosyalar tek tek incelenerek daha fazla veriye ulaşılabilir. Diplomatik arşivde daha fazla arşiv fonunun olduğu bilinmektedir. İlerleyen zamanda Dışişleri Bakanlığı Arşivinden dijital görüntüleri Belge Tarama Sistemine aktarılması beklenen bu fonlardaki belgeler düşünüldüğünde turizm tarihine kaynak olacak belge sayısının artacağı tahmin edilebilir. Diplomatik Arşivin Türk Dışişleri Bakanlığı'na ait bir kurum olmasından dolayı yaşayan, her zaman bilgi ve belge üreten bir arşiv olduğu unutulmamalıdır. Arşivin bu dinamik yapısı sayesinde

artacak belge sayısı ile turizm tarihi için öneminin daha da artacağı tahmin edilebilir.

KAYNAKÇA

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşiv Belgeleri

- TDA, 541, 44115, 208928, 8.
TDA, 556, 44650, 214596, 47.
TDA, 506, 42714, 19332, 226.
TDA, 534, 37358, 150137, 4.
TDA, 561, 222893, 216707, 25.
TDA, 540, 44635, 214377, 6.
TDA, 554, 7897, 50292.
TDA, 554, 7897, 50286, 1.
TDA, 541, 44107, 209131, 57.
TDA, 502, 22188, 97400, 31.

Başvuru Eserleri

- Başbakanlık Osmanlı Arşiv Rehberi*, T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 147, Yıl 2017, s. 229.
Erdoğan, M. (2022). Cumhuriyet Döneminde Osmanlı Hariciyesine Ait Hazine-i Evrak, *Hazine-i Evrak Arşiv ve Tarih Araştırmaları Dergisi* (4) 4: 3-26.
Hanılçe, M., Erdem, Ü.B. (2022). Yıldız Belediye Gazinosu: Yeni Cumhuriyet'in Eski İmparatorluk Başkentinde Batılı Turist Çekme Girişimi, *Ondokuzmayıs Üniversitesi İnsan Bilimleri Dergisi*, (3) 1: 81-108.
Öktem, M. G. (2010). Sinematograf'tan Video'ya Türkiye'de Sinema Deneyimi ve Türk Edebiyatındaki Yansımaları (*Basılmamış Doktora Tezi*). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
Özcoşkun, A. R. (2018). *Cumhuriyet'in Kuruluşu'ndan Bugüne Dışişleri Bakanlığı Teşkilat Yapısı (1920-2018)*. Ankara: Türk Diplomatik Arşivi Yayınları.

Dijital Kaynaklar

- <https://diad.mfa.gov.tr/default.tr.mfa>
<https://www.youtube.com/watch?v=A5DxU4vYYkI&list=PL0gMcF5aNgrOp7LDvUowePTrW2cM9CK-G>

Ümit Baki ERDEM, Öğr. Gör., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Danışmendiler Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, 60250, Tokat.
E-posta: umit.erdem@gop.edu.tr.
ORCID: 0000-0003-0439-1988

Ek 1. El-Ahrar Gazetesinde Çıkan Haberin Çeviri Metni

Beyrut'ta münteşir el-Ahrâr gazetesî'nin 15 Ağustos 1341 târîhli nüshasından tercüme

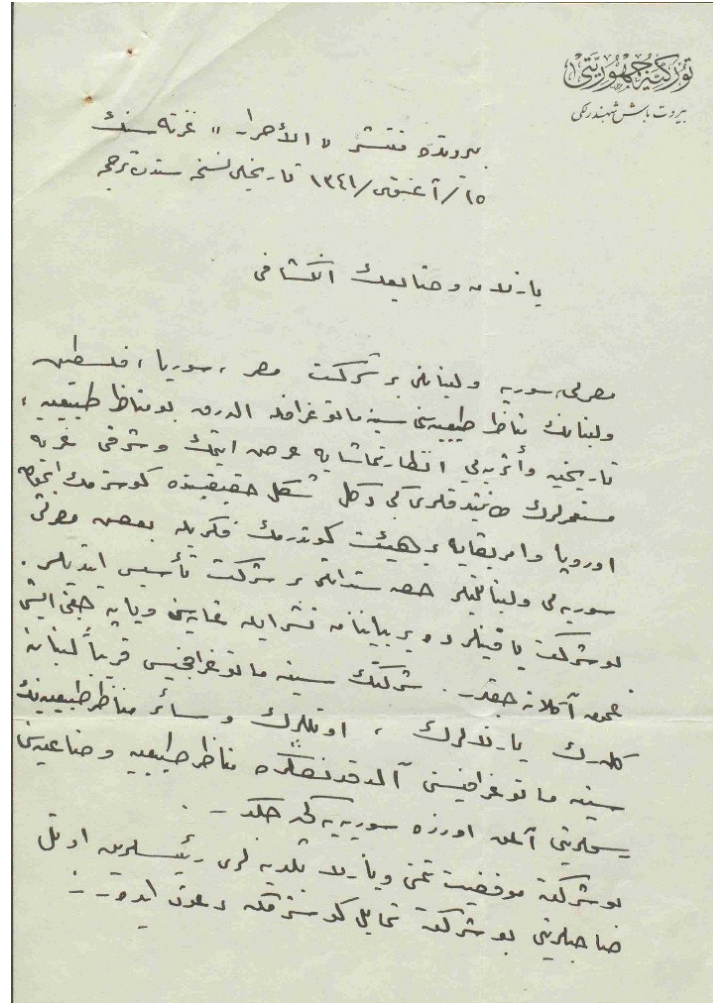
Yazlama ve Sanayi'nin İnkişâfı

Mısırlı, Suriye ve Lübnanlı bir şirket Mısır, Suriye, Filistin ve Lübnan'ın menâzır-ı tabî'iyyesini sinematoğrafla aldirarak bu menâzır-ı tabî'îye, târihiye ve eseriye intişâr-ı temâşâyâ hizmet itmek ve şarkı, seferiye müste'mirlerin tanıt-dıkları gibi değil şekl-i hakikisinde göstermek için Avrupa ve Amerika'ya bir hey'et göndermek fikriyle bazı Mısırlı, Suriyeli ve Lübnanlılar hisse (i)ştirâklı bir şirket te'sis ettiler. Bu şirket yakınlarda bir beyannâme neşr ile gayesini ve yapacağı işi ümûma analatacaktır. Şirketin sinematoğrafçısı karîben Lübnan'a gelerek yazlamaların, otellerin vesâ'ir menâzır-ı tabî'iyyesinin sinematoğrafisini aldıktan sonra menâzır-ı tabî'îye ve sanâyi'sini resimlerini almak üzere Suriye'ye gidecektir.

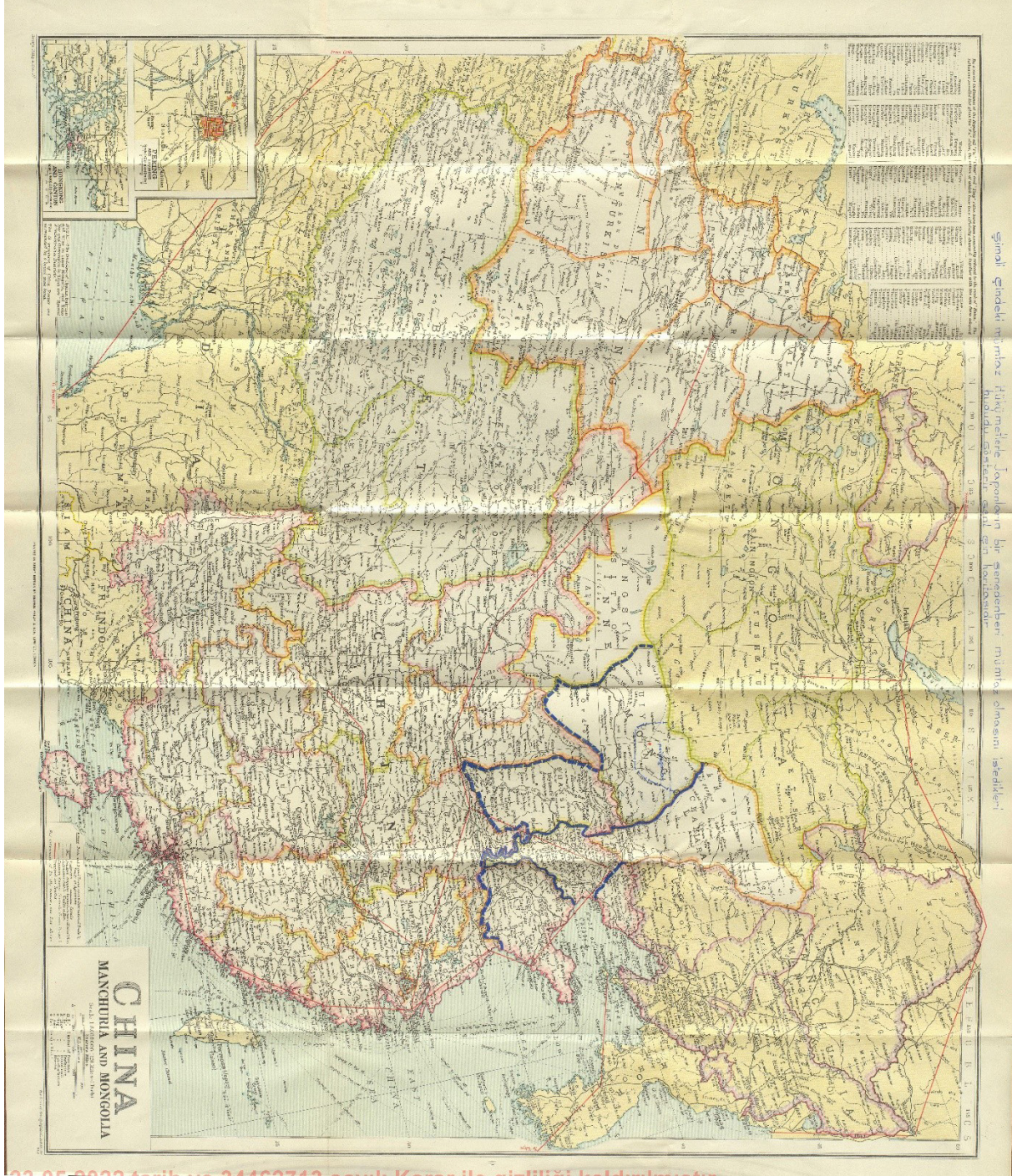
Bu şirkete muvaffakiyet temenni yazlama belediye re'isleriyle otel sahiplerini bu şirkete temâyül göstermeye da'vet ederiz.

Ek 2. Beyrut'ta El-Ahrar Gazetesinde Çıkan Haberin
Orijinal Metni

Türk Diplomatik Arşivi No: 554-7897-50292-1

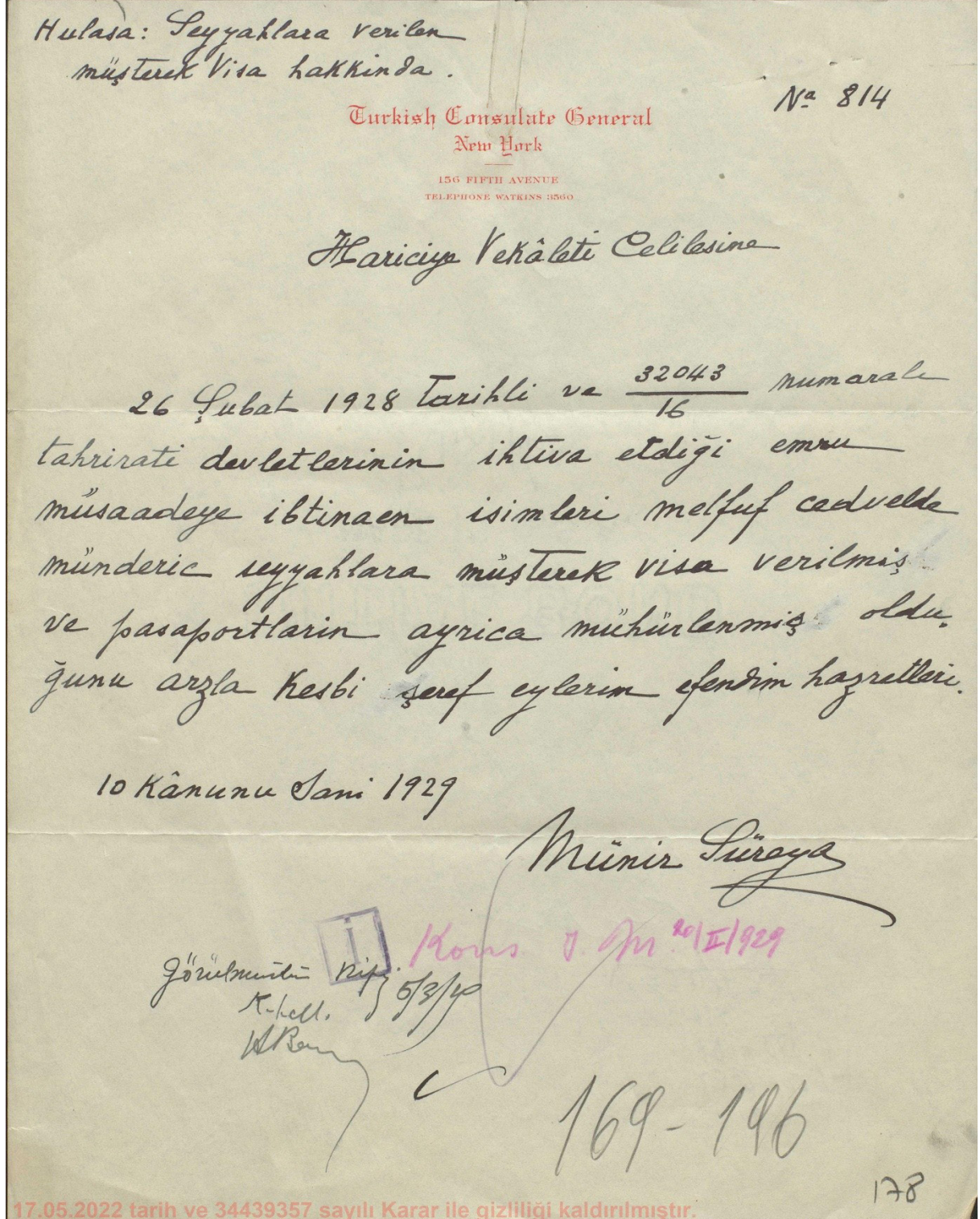

Ek 3. Britanya'da Turistler İçin Hazırlanmış Çin'e Ait Rehber Harita
Türk Diplomatik Arşivi No: 543-44738-215383-39

Ek 4. Amerikalı Seyyahlara Vize ve Pasaport Muamelelerinin Yapıldığına Dair New York Başşehbenderi Münir Süreyya Bey'in Hariciye Vekâletine Yazısı

Türk Diplomatik Arşivi No: 502, 22188, 97400, 31

Ek 5. 1928 Yılında Türkiye'ye Seyahat Etmek İsteyen American Express Company Yolcularının Listesi
Türk Diplomatik Arşivi No: 502, 22188, 97400, 31

AMERICAN EXPRESS COMPANY
65 BROADWAY,
NEW YORK
TRAVEL DEPARTMENT

New York, December 29th 1928

S.S. "ADRIATIC"
Mediterranean - Cruise
leav. New York Jan. 10. 29.

List No 1.

1. Aikens,	Mary Jane	U.S. passp.	652006
2. Barszewski,	Francis Alexander	" "	654222
3. Baugh,	William H.	" "	649501
4. Boes,	Catherine S.	" "	654888
5. Brandt,	Florence L.	" "	632850
6. Cooley,	Eva R. K.	" "	621477
7. Crane,	Myrtle F.	" "	433362
8. Gray,	Grace Y.	" "	610109
9. Guthrie,	Lulu W.	" "	645318
10. Henshaw,	Annie Louise	" "	14662
11. Halliday,	Emma C.	" "	654155
12. Horstmann,	Henry Chas.	" "	14590
13. Koval,	Sylvester	" "	655842
14. Lidecker,	Ferdella K.	" "	654962
15. Masters,	Paul W.	" "	653953
16. Moeller,	Friederika K.	" "	657518
17. Morgan,	Luman Edgar	" "	645754
18. Scott,	Carrie B.	" "	618542
19. Sielken,	Lillian K.	" "	654405
20. Smith,	Annie L. B.	" "	622163
21. Stephens,	Bessie Bigelow	" "	653142
22. Weniger,	Lina	" "	652067
23. Williams,	Lydia R.	" "	616186
24. Wilmar,	Carl W.	" "	654415

24 U. S. passports.

This is to certify that the abovenamed persons are U.S. citizens and members of the s.s. ADRIATIC Mediterranean Cruise leaving New York on January 10th 1929. They are bona fide tourists and we assume the responsibility for the collective list - visa and/or special cruise visa to be granted them.-
New York, December 29th 1928.

Clinton L. Babcock

Dr. Clinton L. Babcock
Manager
American Express Company
Travel Department

P.L.

17.05.2022 tarih ve 34439357 sayılı Karar ile gizliliği kaldırılmıştır.

180

Ümit Baki ERDEM

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümü'nden mezun oldu (2009). Yüksek lisansını aynı üniversitenin Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı'nda yaptı (2017). Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ndeki uzmanlık görevine başladı (2010). Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ndeki uzmanlık görevinden ayrıldıktan sonra Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Danışmendiler Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezinde Öğretim Görevlisi olarak işe başladı (2022). Hâlen Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir.